

Danskere i verden

Lærervejledning

Udgivelsesår: 2023

Trin: 5.-6. klasse

Fag: Historie

Sider i alt: 5

LÆR

DR

Skole

OBS. Inden du printer denne vejledning ud, så vær opmærksom på, at den indeholder hyperlinks, som kun kan tilgås digitalt.

Antal lektioner

Del 1: Udenlandsdanskere – hvor skal din billet gå hen?	Del 2: Kilder – hvad er kilderne på jeres liv?	Del 3: Detektivopgave – på sporet af en dansker i verden	I alt
1 lektion	1 lektion	2 lektioner	4 lektioner

Læringsmål og Fælles Mål

[Find læringsmål og Fælles Mål til historie HER.](#)

Om forløbet

Dette undervisningsforløb tager udgangspunkt i DR-serien 'Danskere i verden', som portrætterer nulevende og historiske betydningsfulde danskeres liv i udlandet gennem et omfattende kildearbejde. I undervisningsforløbet lærer dine elever om udenlandsdanskere og kildearbejde.

I undervisningsforløbet reflekterer dine elever også over, hvor i verden de vil rejse hen, hvis de en dag skal være udenlandsdanskere. Eleverne dykker ned i kildearbejde, når de undersøger historiske kilder og dystre mod hinanden i kilder på deres egne liv som skoleelever. De fortolker historiske kilder, når de sammen danner en kreativ tidslinje over én danskers spektakulære og betydningsfulde liv i USA i første halvdel af 1900-tallet.

Undervisningsforløbet er inddelt i tre delforløb, som kombinerer teoretisk viden med kreative og fysiske øvelser og lege. Delforløb 1 og 2 tager hver 1 lektion á 45 minutter, mens del 3 tager 2 lektioner á 45 minutter. Undervisningsforløbet kan også bruges til en temadag i historiefaget.

Forløbet kan både bruges kronologisk, eller du kan udvælge enten del 1 om udenlandsdanskere eller del 2 og 3 om kildearbejde og William S. Knudsens liv.

Delforløb 1: Jagten på et bedre liv i udlandet

[Du finder elevsiden til delforløb HER.](#)

Dette delforløb starter med en indledende fællesøvelse i klassen. Du fortæller først eleverne, at en udenlandsdansker er en dansker, som bor i udlandet. Eleverne skal nu tænke over, hvilke udenlandsdanskere de mon kender. Det kan være en fodboldspiller, en sanger, en youtuber eller en gammel nabo. Du spørger ud i klassen, og skriver elevernes svar på tavlen, så alle kan se dem.

Eleverne læser elevsiden med indlagte billeder og videoer. Når eleverne har læst elevsiden, er der er par opsummerende spørgsmål, som de først snakker om to og to.

Når eleverne har snakket om de opsummerende spørgsmål, præsenterer du videoen med de tre danske børn, Ronja, Emma og Mikkel, som bor i udlandet. De tre børn fortæller om deres hverdag i andre lande, og forklarer dine elever om den næste opgave, som de skal lave.

Efter I har set videoen i klassen, kan du stille følgende spørgsmål:

- Hvem var med i videoen, og hvor bor de henne?
- Hvad fortalte Mikkel, Emma og Ronja om de lande, som de bor i?
- Hvordan havde de det med at bo i et andet land end Danmark?

Du udleverer elevarket 'Din billet til et liv som udenlandsdansker', som eleverne nu skal udfylde. Derefter skal eleverne gå rundt blandt hinanden med deres billetter og spørge ind til hinandens valg af land. Efterfølgende hænger eleverne deres billetter op et sted i klassen.

[Klik her for at finde elevarket 'Din billet til et liv som udenlandsdansker'.](#)

Du kan runde timen af med en kort opsamling, hvor du stiller klassen følgende spørgsmål:

- Hvilket land valgte I, og hvorfor lige netop det land?
- Hvilke andre lande overvejede I at skrive på jeres billet?
- Var der nogle af de andre elevers svar, som overraskede jer?
- Kan I forstille jer at bo et andet sted i verden på et tidspunkt i jeres liv?

Delforløb 2: Kildearbejde og kilder på jeres liv

[Du finder elevsiden til delforløb 2 HER.](#)

Eleverne får god tid til at læse elevsiden, der forklarer, hvad kilder er, og hvordan kilder kan være med til at forstå historien. Elevsiden forklarer eleverne om både historiske kilder og kilder i dag.

Halvvejs i elevsiden skal eleverne komme i tanke om kilder fra da herrelandsholdet i fodbold var til EM i 2021. I klassen snakker I om, hvilke kilder man kan bruge til at fortælle om EM 2021.

Elevsiden slutter med spørgsmål, som eleverne skal svare på to og to. De skal komme i tanke om kilder fra, da de selv var babyer, fra da deres forældre gik i 5. klasse og fra da du, som lærer, var teenager.

TIP: Du kan eventuelt tage en kilde med, fra da du var teenager. Det kan være en CD, et stykke tøj, et billede eller andet fra dine teenageår.

Spørgsmålene leder frem til kildestafetten, hvor eleverne skal dyste i, hvilke kilder skoleelever om 100 år kan bruge til at forklare dine elevers liv i dag.

Elevopgave: Kilderstafet

Nu skal eleverne dyste mod hinanden i en stafet, hvor de skal dyste antal kilder på deres eget liv som skoleelever.

Du deler klassen op i to stafethold, og tegner to store cirkler på tavlen, som hvert hold kan skrive i.

Du fortæller de to stafethold, at en 5. klasse i år 2123 vil finde ud af, hvem din klasse var, da de var 5. klasseelever på skolen. Klassen i år 2123 har derfor brug for kilder på dine elevers liv i dag. Nu skal de to stafethold dyste i at finde flest kilder på tid.

Stafetholdene får indledende fem minutter til at snakke om forskellige kilder på deres liv.

Efter 5 minutter brainstorm i stafetholdene kan kildestafetten starte: Nu gælder det om at finde flest forskellige kilder på deres liv som skoleelever på tid!

En fra hvert hold skiftes til at løbe til tavlen og skrive en kilde på deres liv ind i cirklen. Eleverne må ikke skrive de samme kilder på flere gange, og det skal være kilder på deres liv som skoleelever. Kildestafetten varer 5 minutter, og det hold med flest forskellige kilder i deres cirkel, når tiden slutter, vinder.

Du læser kilderne højt for eleverne og kårer et vinderhold.

Fælles opsamling:

Afsluttende laver du en fælles opsamling på klassen. I har nu kigget på kilder 100 år tilbage i historien og 100 år ude i fremtiden. Du kan stille eleverne følgende spørgsmål:

- Hvordan var det at finde kilder på jeres liv?
- Hvad er den største forskel på de kilder, I læste om i artiklen, og de kilder, som I fandt på jeres eget liv?
- Hvad tror I, bliver den vigtigste kilde på jeres liv, fra da I var skole?

Delforløb 3: Detektivopgave – på sporet af en dansker i USA

Dine elever skal nu dykke ned i kilder, der fortæller om William S. Knudsens spektakulære liv i første halvdel af 1900-tallets USA.

[Du finder elevsiden HER.](#)

Inden I starter gruppearbejdet, skal grupperne stille sig på en linje ud fra det årstal i William S. Knudsens liv, som hver gruppe får tildelt. Når eleverne har stillet sig op i en række efter årstal, læser hver gruppe deres 'historiebid' fra William S. Knudsens liv højt. På den måde får alle elever indledende en idé om William S. Knudsens livsforløb.

Derefter skal eleverne arbejde i de inddelte grupper. Hver gruppe kan klikke sig ind på deres artikel, hvor der er en historiebid og video fra William S. Knudsens liv. Eleverne skal nu arbejde med to ting i grupperne:

- De skal overveje, hvilke kilder der bliver brugt til at fortælle om William S. Knudsens liv i deres video.
- De skal lave et produkt, som fortolker indholdet i deres video. Det kan være, de laver en planche, en tegneserie, en transportbillet eller andet.

Når eleverne har arbejdet med kilder og lavet et produkt i grupperne, skal hver gruppe kort fremlægge for klassen. Her fortæller de om kilderne fra deres video og om det kreative produkt, de har lavet ud fra deres historiebid.

Efter fremlæggelserne hænger alle grupper deres produkter op i klassen, så grupperne tilsammen danner en kreativ tidslinje over William S. Knudsens liv.

Afsluttende laver du en kort opsamling på klassen, hvor du kan stille følgende spørgsmål:

- Hvad var det sjoveste ved at arbejde med kilder i grupperne?
- Hvad husker I bedst fra William S. Knudsens liv?
- Hvad var det sværeste ved at lave et produkt til tidslinjen?

William S. Knudsens liv

William S. Knudsen bliver født i København i 1879. Som 20-årig rejser han til USA for at jagte lykken. Han får arbejde på et skibsværft og derefter en cykelfabrik. Her får Henry Ford øje på ham, og ansætter ham. Danskeren ender i toppen af Ford, men siger sit job op for at blive direktør hos den konkurrerende bilfabrikant Motor Company.

Da Andens Verdenskrig bryder ud, ringer præsident Roosevelt til William S. Knudsen og beder ham stå for alt krigsmateriel, som USA bruger i krigen. William S. Knudsen siger ja til jobbet, og han får derfor en afgørende rolle for udfaldet af Andens Verdenskrig. Han bliver efter krigen hyldet af både amerikanske politikere og det amerikanske folk.

Forslag til fortolkninger af kilder

- Planche
- Skrive et digt eller en rapsang
- Tegneserie
- Tegne en færgebillet
- Lave en rekonstruktion og tage et billede af den

OBS: Du kan (eventuelt sammen med dine elever) se den samlede historie om William S. Knudsen. [Den finder du HER.](#)